

SLOVENIJA

Uredništvo: Ljubljana, Wolfova ulica št. 12

Naročnina četrletno 15 Din,

za pol leta 30 Din,

za vse leto 60 Din.

Posamezne številke 1.50 Din.

Za inozemstvo celoletna naročnina 90 Din

Ljubljana, 13. aprila 1934.

Upravništvo: Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.

Poštočekovni račun

Ljubljana št. 16.176

Rokopisov ne vračamo.

Oglasi po tarifu.

Tiska tiskarna Makso Hrovatin v Ljubljani.

Avstrijski „kulturni krog“ in ljudsko štetje na Koroškem

Pravkar se vrši ljudsko štetje v Avstriji po starih metodah in novih receptih. Nas ne bo presenetil in prevaral noben rezultat, saj nam je znano, kako so na Koroškem štetli Slovence pod Habsburžani tam, kjer so bili števni komisarji odpadniški uradniki, tem manj danes, ko je avstrijska oblast določila za števne komisarje same odpadnike, pretežno učitelje. Občinski zastopniki, predstavniki naše narodne manjšine na Koroškem, nimajo nobenega vpliva na to štetje, pa najsi bi bili tudi župani. Odlok koroške deželne evlade št. 24.054—1/34 V. pravi, da se ne smejo premotriti rezultati štetja od nobene strani.

Ker že navajamo ta odlok, naj dodamo, da določa uvodoma, kako se naj tolmači jezikovna pripadnost posameznika. To pripadnost ne določuje morda plemenska pripadnost, materni jezik, večja ali manjša jezikovna spretnost, občevalni jezik, naobrazba itd., temveč izključno »kulturni krog« za katerega kdo čuti. Stranke smejo absolutno svobodno navesti svojo pripadnost, za one, ki pa tega še ne morejo (otroci na primer), pa odloča njihov zakoniti zastopnik. Nadalje tudi nihče ne sme vplivati na izpovedbe strank, prestopki se javijo politični oblasti.

Veljaven je odlok samo za našo zavedno manjšino, kajti že po sedaj znanih primerih, ko se je štetje šele pričelo, vidimo, da ne velja za števne komisarje. »Kulturni krog« predstavlja za te odpadnike politično skupnost, v kateri morajo koroški Slovenci živeti, t. j. avstrijska država. Zasluga teh komisarjev je, da so ustvarili avstrijski kulturni krog, za našo narodno manjšino seveda. Kaj tvori bistvo tega »kulturnega kroga«, o tem si seveda niso na jasnem. Zato bi dodali to oznako mi: Kakor se pomika v pomladi zima vedno dalje v vršace, tako se je topil avstrijski kulturni krog, ki mu je bilo bistvo odpadništvo Bahovih huzarjev, iz našega juga proti severu. Tam ga je še nekaj

ostalo. Svojega izročila se mora držati Dunaj od prej in danes.

Števni komisarji izprašujejo v pogledu »kulturnega kroga«, ki seve brez jezika obstajati ne more: »ali ste za Avstrijo, ali za Jugoslavijo«, »Kam držiš, ali z Jugoslavijo ali z Avstrijo«, »Kam Srbom se ne moremo prišteti«, »ali se priznavaš jezikovno za Jugoslavijo ali za Avstrijo?« Itd.

Narodna manjšina, ki živi v Avstriji, ker ne more drugače, je podvržena avstrijskim zakonom. Nasilje je, da mora svoj kulturni krog pod pritiskom odpadništva istiti z nekim »političnim kulturnim krogom«, ki je specialna iznajdba koroškega nemoralnega odpadništva in to povzruže v času, ko še donijo Dollfusove pomirjevalne besede iz Beljaka v ušesih naših soplemenjakov onstran drž. mejnikov. Saj praktično vpišejo komisarji vsakogar, ki se vpiše za Avstrijo, že tudi za Nemca. Naj sledijo zapisane izpovedbe prizadetih strank, katerih imena so na razpolago in ki poroščujejo s svojim podpisom za resničnost navedb. Prva stranaka piše:

»V pogovoru z našim učiteljem (števnim komisarjem) sva tudi zadela na vprašanje, kaj je odločilno za jezikovno pripadnost posameznika. On je trdil, da materinski jezik pri tem ne igra nobene vloge, ampak samo politično mišljenje. Kdor se priznava za Avstrijo — je Nemeč, kdor se pa prizna za Slovenca, simpatizira za Jugoslavijo in naj gre dol. Grozil mi je tudi z orožnikom, ako se ne zapišem za Nemca, češ, na ta način sem že včeraj enega spametoval. Rekel mi je tudi, da starši nimajo pravice odločati za otroke, ki že morejo govoriti, ampak da naj sami odločajo.«

Druga stranaka piše:

»Učiteljci (števni komisar) sem odgovorila na vprašanje ali smo za Jugoslavijo ali Avstrijo, da smo Slovenci. Po pripombi, da je materni jezik pri

tem postranska stvar, je zapisala nekaj, kar mi ni pokazala.«

Iz tega primera sledi, da niti stranke ne morejo povsod vedeti, kako jih zapisujejo.

Tretja stranaka piše:

»Na vprašanje ali sem za Avstrijo ali za Jugoslavijo, sem ji (učiteljci-komisarju) odgovoril, da sem za Avstrijo. Nato me je takoj zapisala za Nemca. Na zahtevo me je izbrisala s pripombo: materni jezik ne igra nobene vloge, odloča samo politično mišljenje, če sem Avstrijec, sem tudi Nemeč.«

Za odpadnike ne igra materni jezik slovenske manjšine nobene vloge. Škoda, da Avstrija nima kolonij na luni, da bi imeli koroški števni komisarji hvaležnejši in širši delokrog.

Četrta stranaka pravi:

»Učiteljica me vpraša: »Kam držiš, ali za Jugoslavijo ali Avstrijo?« Ko ji odgovorim: za Avstrijo, me je zapisala za Nemca. Šele na ponovno zahtevo me je zapisala za Slovenca.«

Četrta stranaka ima otroka, števni komisar je njegov učitelj.

Števni komisar vpraša otroka po imenu in starosti (10 let) in nazadnje: »Kako govorite v šoli in doma?« Fant odgovori: »Slovensko.«

Števni komisar: »Kje si raje, v Jugoslaviji ali Avstriji?«

Odgovor: »V Avstriji.« Komisar zapiše zaradi tega otroku nemško jezikovno pripadnost.

Mojo ženo je vprašal: »Kje je tvoje srce?« Nahrulil jo je, da je najbrž v Sloveniji! Zapisal je nato moža in ženo za Slovence. Oče se je zategadelj pritožil, ker ne pusti, da bi mu otroke proti njegovi volji drugače zapisovali. Nato je števni komisar takoj poklical orožnika, ki naj prijavi, da se je mož vmešaval v uradne njegove posle. — Beležimo brez pripombe to nasilje.

Vsi ti navedeni primeri so vzeti iz cele zbirke ene same male občine, ter dovolj pojasnjujejo, kako se »šteje« naša narodna manjšina. Navedli smo jih radi tega, da si ne bo nihče delal upov na trenutno novi režim naše sosede in da obudimo spomine na prejšnja štetja pod Habsburžani. Reči smemo: »Nič se niso naučile avstrijske oblasti.« Dobro, da od štetja ni bila odvisna in tudi ne bo usoda manjšin. J. R.

Profesor Anton Bezenšek — naš zgled

Dne 15. aprila t. l. poteče 80 let, kar je bil rojen v Bukovju pri Celju Anton Bezenšek.

Postavimo samo eno dejstvo: Po »Bibliografiji spisov prof. Antona Bezenška«, ki pa še ni popolna, je ugotovljeno, da je spisal prof. Anton Bezenšek za svojega plodovitega življenja nič manj kakor 25 samostojnih knjig, od katerih so mnoge dosegle po dve izdaji (Bolgarska stenografija I. del do njegove smrti 1915 celo šest izdaj). Poleg samostojnih knjig je prevedel še pet knjig, največ iz nemščine na bolgarščino; dalje je spisal 65 strokovnih stenografskih člankov in razprav v raznih jezikih, 42 člankov in razprav v raznih jezikih iz najrazličnejših področij; na leposlovnem polju je dal samo v slovenščini deset pesmi, 28 novel, črtic in krajših povesti. Iz tujih slovstev je prevedel na slovenščino nad deset leposlovnih črtic, novel in povesti. Pri tem pa ni vračunano, koliko je prevajal iz slovenščine na bolgarščino in iz tujih slovstev na bolgarski jezik. Poleg tega je izdal in uredil sedem letnikov stenografske revije »Jugoslavjanski Stenograf«, en letnik »Jugoslavnskega Glasnika«, izdajal in urejeval je »Male novine«, »Balkanpost« in mladinski časopis »Zdravec«, zadnjega skupno z urednikom Hr. Konstantinovičim. Vrhu vsega tega obilnega dela je bil mnogo let stalni dopisnik »Slovenskega Naroda«, »Slovenca«, Slovanom naklonjenega dunajskega »Vaterlanda« itd. Že samo ta statistična ugotovitev in kratek pregled dovolj jasno kažeta moža neumornega dela in širokega duševnega obzorja, ki je venomer snoval in gradil, počival nikoli.

Če pomislimo dalje, da je bil profesor Anton

Bezenšek tudi poklicen stenograf, ki je po cele ure beležil dolge govore v hrvaškem Saboru v Zagrebu, v Sobranju v Sofiji in v Oblastnem Sobranju v Plovdivu, potem vse te dolge govore dešifriral in velikokrat sam prepisoval na čisto, moramo priznati, da mu je to delo vzelo mnogo prostega časa. A ne samo to. Učitelj je obenem na gimnazijah v Sofiji, potem v Plovdivu in nazadnje na vseučilišču v Sofiji, razen tega pa je bil še spreten organizator ter je vodil mnogo let društvo »Slavjanska Beseda« v Sofiji, ustanovil je in bil dolga leta duša vsemu gibanju »Plovdivskega pevskega društva«, dalje je bil ustanovitelj in organizator Zveze jugoslovanskih pevskih društev; pri vsem tem se moramo naravnost čuditi, kje je mož jemal voljo, čas, zmožnosti in sposobnosti, da ga ni to mnogostransko delovanje z vsemi napor in ovirami strlo in mu vzelo volje ter zmanjšalo veselja. Lahko bi človek stopil pred narodni forum in zaklical: Kje je mož, ki bi se v enaki meri mogel meriti z nesebičnim delom, požrtvovalnostjo in idealizmom, kakor Slovenec profesor Anton Bezenšek!? Človek občuduje, začuden obstane in nemo strmi v duševne zaklade, ki sta jih nagromadila duh in pridnost Slovenca-Bolgara Bezenška. Zato mož ob 80letnici rojstva, čeprav ga krije že 19 let bratovska zemlja, zasluži največjo pozornost vse južnoslovanske javnosti, da se vsaj v spominu oddolžimo velikemu delu, da pokličemo v spomin to in ono, ki naj služi nam zanamcem za zgled, njegova svetla osebnost pa nam naj bo v vsakem pogledu naš vzor!

Vsak človek ima, če ne v zrelih letih, pa vsaj v mladosti, svoje zglednike in vzornike, ki si po njih želi uravnati in usmeriti tek svojega življenja. Tudi Bezenšek jih je imel. Moram pa že takoj v početku poudariti in ugotoviti, da je bil Bezenšek

že po naturi tako krepka individualnost, da mu drugi vzorniki neogibno potrebni niso bili. V človeški družbi je malo takih že po naravi močnih osebnosti in taki primeri so zelo redki, a se najdejo. Med tem, ko drugi v izoblikovanju svojega značaja šele dozorevajo in iščejo prave poti, vidimo, da je bil Bezenšek že v mladeniški dobi po značaju in osebnosti popolnoma ustaljen.

Bil je prvi organizator slovenskih dijakov na celjski gimnaziji, on je ustanovil, vodil in bil »spiritus agens« prvemu slovenskemu dijaškemu društvu »Besedi«, on je s svojo osebnostjo in s svojim delom kazal pot drugim slovenskim dijakom in jim bil najboljši zgled. On je bil tedaj med dijaki celjske gimnazije menda edini, ki je že kot petošolec začel pisati pesmi, črtice, novele in krajše povesti. Že tedaj je veljal med dijaki za slovenskega pisatelja in je obetal ta sloves tudi ohraniti. Zato ga je že tedaj vse cenilo in spoštovalo. Če še omenimo, da ga je poleg drugih sposobnosti odlikoval tudi govorniški talent, prikupna zunanjost in simpatičen nastop, se nam ne zdi čudno, da je bil Bezenšek že kot dijak ona osrednja osebnost vsega slovenskega dijaškega življa na celjski gimnaziji. Še več. Bezenškova duševnost se je izžarevala, bila je luč, ki je ogrevala in razsvetljevala. Po zgledu »Besede« v Celju so se imela ustanoviti enaka slovenska dijaška društva tudi drugod, tako v Ljubljani, v Mariboru, v Gorici i. dr. Žal, da iz neznanih vzrokov do ustanovitve teh društev drugod ni prišlo.

Ko se je l. 1874. vpisal kot slušatelj modroslovja na novoustanovljenem vseučilišču v Zagrebu, je takoj pričel z delom. Zanimivo je tudi, da ni šel na visoko šolo v Gradec ali na Dunaj, kamor so po večini hodili študirati slovenski dijaki, ampak je že tedaj v njem zmagala slovenska ideo-

prav v vseh podrobnostih natančni dogovori, ki naj se vrše v vsej javnosti in če le mogoče v zavetnosti nevtralnih uglednih političnih oseb. Kajti navsezadnje: izvršitev zgolj delca tega programa bi že pomenila za primorsko slovenstvo spricho sedanjih obupnih razmer velikanski korak naprej.

Nismo se pa mogli dovolj načuditi, kako so nekateri naši in hrvaški listi odklanjali ta program. Tako nekemu hrvaškemu listu ni všeč, da ne mislijo laški republikanci na revizijo naših meja.

To je tista politična naivnost, ki ji ni dano, da bi se samo nekoliko mogla vživeti v tujo miselnost in dušo, psihološki defekt, ki nam je prizadejal že toliko škode. Ali se ne zdi takemu človeku danes psihološko popolnoma nemogoče, da bi kak Italijan pred Italijani zahteval, naj se kratko in malo prepusti celo Primorje s Trstom vred Jugoslaviji? Ali se mu ne zdi več kot verjetno, da bi taka zahteva med Italijani ne mogla najti pravnobnih tal? In, ali je sploh prebral do kraja program, o katerem govori, in če ga je prebral, ali ni videl, da nam daje celo več, nego bi nam mogla dati kakšna pohlevna revizija meja?

Sicer pa mislimo, da se ne bo noben trezen primorski Slovenec oziral na take prazne marnje. In če mu bo dana mogočnost in prilika, bo raje skušal, da pomaga temu gibanju, da se uveljavi v njem in s tem hkratu tudi uveljavi našo slovensko pravico. To bo vsekako najbolj realno delo.

OPAZOVALEC

»Slovenija« nima namena ustanavljati politično skupino in delati propagando za kak politično-strankarski program — niti odkrito niti prikrito. Njen namen je: z vidika naših dognanih narodnih interesov in prave demokracije ter duhovne strpljivosti motriti naše javno življenje in se boriti proti zlorabi in izdajstvu idealov in načel, ki jih proglašamo kot vodilna in bi nam tudi morali biti vodilna. Kdor je mnenja, da nam je tak vsestransko neodvisen, strankarsko nevtralen list potreben, in kdor želi, da se list zunanje in vsebinsko dvigne, ga vljudno vabimo, da nas gmotno podpre s tem, da postane naš redni naročnik-plačnik.

Slovenščina v našem radiu

Ilustrirani tednik za radiofonijo »Radio Ljubljana« po pravici graja slovenščino in slovenski izgovor v ljubljanskem radiu. Pravilno tudi našteva raznovrstne napake, kakor jih zagrešujejo predavatelji in napovedovalci dan za dnem. V zadnji številki pa mu je vendar ušla napaka. Pravi namreč, da se ne naglašuje »repórter«, ampak reportér, po vzoru »podobnih tujk, n. pr. konduktér, frizér, aranžér itd.« Tu pa je »Radio« na na-

bitvijo. Mlademu, izobraženemu duhovniku ni več do praznih, izčepanih oblik, s polno in lastno, tudi intelektualno dušo hoče sodelovati s svojim Bogom — v okviru enovečne resnice. Sotrepče doživlja in čuti mladi duhovnik moralno stisko naroda. Radikalno zdravilo je krščansko bratovstvo in očetovstvo, v prvi vrsti pa dejavna ljubezen do bližnjega. Ljubezen je glavno in najmagovitejše orožje v borbi za obstanek. Tako postane mlada in požrtvovalna duhovščina spet naša »avantgarda« v službi naroda in v borbi za moralni preporod naroda, ne da bi s politiko kompromitirala svoje vsenarodno poslanstvo.

Spoznavnokritična in metodološka ocena »Knjige o Bogu« sledi na drugem mestu. Vrednost in zanimivost knjige pa naj poviša ugotovitev, da jo iskreno pozdravlja in priporoča — miselni antipod prof. dr. Vebra. Moja metoda empiričnega in radikalnega progresizma (prav za prav komprogresizma ali konoturizma) namreč diametralno nasprotuje Vebrovi metodi individualističnega in apriorističnega racionalizma. Sicer pa tvorita obe nedeljivo celost in vsaka le posebno razvojno stopnjo enotne sintetičnoanalitične razvidevnosti.

Dr. Fr. Derganc.

Jamova razstava slik

(Ljubljanski umetnostni paviljon.)

O delih Matija Jame pisati strokovne ocene je odveč. Matija Jama je krajinar, ki je dosegel priznanje in uspehe v velikem svetu, je dovršen impresionist, slikar luči in barv.

Jama ni več mlad. Dela pa za pet drugih. To je ravno prednost resničnega slikarja, da slika in ustvarja in ne išče struj in ne filozofira, ne gleda, da bi podal po sili nekaj novega in drugačnega, ne podlega modi, ampak išče le dovršenosti in popolnosti z resnim trudom.

Jama je zatopljen v naravo. Njegovo delo je objektivno, seveda gleda Jama s svojimi lastnimi očmi in podaja občutje, ki ga vzbujajo v njem prikazni v naravi. Jama so mehki, ubrani motivi bliž-

pačni poti. Kajti slednje besede so prevzete iz francoščine in se torej morajo tako naglašati, »repórter« je pa angleškega izvora in nosi tudi v svoji domačiji naglas na predzadnjem zlogu. Zaradi neke navidezne udomačenosti in jezikovne uniformnosti pa gotovo ne kaže, da bi potvarjali izposojenko, temolj ker je enolični francoski naglas tuj našemu jeziku. Sicer bi morali navsezadnje celo naglašati n. pr. tudi »Londón«, »Washington«, »Swindón«, kakor delajo to v Zagrebu in Belgradu.

MALI ZAPISKI

Prepovedana knjiga.

Minister za notranje stvari je prepovedal uvažati in širiti knjižico »An Alle«, ki je izšla v Dresdenu.

Razpust društva.

Banska uprava je razpustila »Zvezo mladih intelektualcev« v Ljubljani.

Novo pravno fakulteto

bodo zidali v Belgradu. Stala bo 12 milijonov dinarjev. »Sredstva za stavbo so zagotovljena in načrti so že izvršeni,« poroča »Akademski glas«. Še tega leta bo belgrajska univerza postavila tudi geološki-mineraloški zavod, otroško medicinsko kliniko in tehnični inštitut z laboratoriji, beremo ravno tam. Spricho tolikih stavb v Belgradu se bodo morda našla le sredstva in volja, da dobimo vsaj svojo vseučiliško knjižnico v Ljubljani.

»Jezik« brez prilastka je (namreč) zelo odmišljen pojem; da dam tej besedi meso in kri, moram povedati: kateri jezik? Kajti človeštvo govori mnogo jezikov, vsak človek je pa samo enemu dolžnik za vse. Drugi jeziki nam morejo biti znani ali neznan, bližji ali tuji, koristni ali nekoristni in utegnejo, po svojem razmerju do nas in po našem razmerju do njih, mnogo ali malo vplivati na nas; jezik, v čigar oblasti je vključeno naše notranje bitje za nazaj in za naprej, tako da se mu brez usodne pohabe ne moremo odtujiti, je pa izmed vseh samo eden: naš podedovani jezik, jezik naše mladosti, jezik dojmov in doživetij vsega našega življenja, jezik naše vsakdanje okolice, sredi katere rastemo, dozorevamo in odmramo.

Vladimir Levstik v članku Poslanstvo Besede, Zvon št. 2, 1934.

Izpred univerzitetnega sodišča.

V ponedeljek 26. marca se je vršila pred univerzitetnim disciplinskim sodiščem razprava proti Tomšetu Tonešu, slušatelju pravne fakultete.

Obtoženi Tomšič je marca 1932 izročil nekemu delavcu časopis profidržavne vsebine in bil pred

ji, kot veliki in veličastni, in le iz tega vzroka se mi zdi, hodi slikati tudi na Hrvaško, tik slovenskih meja, in pa ker ga zanima pestrost barv na nošah. Je v tem oziru subjektivist. Slikal je sicer tudi gorske motive iz savske doline, prevladujejo pa vseeno pri njem manjše krajine, manjši motivi.

Jama ima razstavljenih v ljubljanskem umetnostnem paviljonu precej nad 120 slik. Vse niso nove, iz lanskega leta jih je kakšnih 60. Med njimi je pa tudi precej figuralnih podob; seveda je tudi v figuraliki Jama slikar luči in barve. Neverjetno imenitno plastiko je dosegel Jama v »Študiji glave« (dekliški obraz iz Hrvaškega) št. 52, pa tudi v glavi št. 23. Tri slike »Iz Arkadije«, zlasti največja »Iz Arkadije I« (št. 9) je skupina pastirčkov (akti) z ovcami, ki diha res občutje iz pradavnine. V sliki »Deklice plešejo« pa skupina plesočih deklic ni le privesek k pokrajini, ampak je tako polna gibanja in celo linije, kot bi od izrazitega krajinarja Jame ne pričakoval nihče.

Tudi tihožitja je začel delati Jama. Slika vrtnice, jabolka, češnje itd. Veseli mir je razlit v njih. Vrtnice je slikala tudi Ivana Kobilica, morda elegantnejše, ker gre Jami za barvo in luč, ampak tihožitje »Češnje s posodjem« je gotovo med najboljšimi tihožitji, kar jih je bilo razstavljenih v Ljubljani zadnja leta.

Jama je prejšnje čase podajal zlasti ozračje v pokrajinah mojstrsko. Najnovejše Jamove pokrajine niso več tako zračne kot so bile včasih, močnejše so, bolj pastozne. Zato pa je Jama v zadnjih letih začel slikati obširnejše pokrajinske poglede, ne le številne motive iz Bleda, zlasti v snegu, ampak tudi gorske pokrajine, n. pr. Martuljkovo skupino, Stol z Dobrave itd. Gorskih panoram, kot jih je slikal slovenski pokrajinar Marko Pernat (Pernhart), Jama seveda ne slika, ker bi bilo to zoper bistvo impresionizma.

Upamo, da se bo Jama zagledal tudi še v štajerske vinograde in valovite slovenske pokrajine na vznožju planin, ki se raztegajo po večini slovenske zemlje in da bo v Jamovem pokrajinarstvu res zadihala vsa slovenska zemlja.

Jamovo delo ima pa kvaliteto in za to je za slovensko umetnost in za slovenstvo važno. —i.

sodiščem za zaščito države v Belgradu obsojen na 1 leto in pol robije in pet let izgube državljanских pravic. Kazen je preстал v Sremski Mitrovici. Rektorat univerze ga je zaradi gornjega delikta izročil univerzitetnemu sodišču. Po dvehurnem zaslišanju se je sodišče, ki so ga tvorili gg. prof. dr. Jan-ko Polec, dr. Jakob Kelemina in ing. Hrovat ter kot poslovodja sekretar juridične fakultete g. Karlo Sketelj, postavilo na stališče, da je obtoženi s tem zagrešil grobo akademika nevredno dejanje, in ga obsodilo na izključitev z ljubljanske univerze za vedno. »Akademski glas.«

»Slovenija« hoče delati za koncentracijo vseh naših duhovnih, moralnih in političnih sil v borbi za trajne pogoje našega svobodnega življenja kot nared (kot kulturno-zgodovinska individualnost). V tem zmislu bo posebno povdarjalo to, kar vse zavedne rojake družji, ne da bi hotela s tem zanikati diferenciacijo duhov, v kolikor je utemeljena v dejansko obstoječi ločitvi duhovnih, socialnih in gospodarskih interesov. Kdor te težnje odobrava, ga vabimo v krog naših rednih naročnikov.

»Slovenija« se zavzema za pravo, čisto demokracijo v javnem življenju, za to, da se v praksi uveljavijo načela, ki se v teoriji proglašajo kot vodilna. Odločno borbo hoče voditi proti vsakemu slepomišenju v načelnih vprašanjih in proti dvoživkarstvu v narodnem življenju.

Slika našega gospodarstva v številkah.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo je izdala statističen pregled gibanja naših podjetij za preteklo leto. Zlasti obupen je položaj trgovine, koj za njo koraka obrt.

Sicer pa naj govore številke. Trgovinskih podjetij je bilo prijavljenih 777, odjavljenih pa 2107, torej je padlo število za 1330.

Obrtnih podjetij je bilo prijavljenih 927, odjavljenih 2263, torej manj 1336.

Industrijskih podjetij je bilo prijavljenih 26, odjavljenih pa samo 8, tako da imamo v tej panogi 18 podjetij več.

Tudi v gostilniški obrti je spricho 366 prijavljenih in samo 358 odjavljenih obrti račun za 8 prijav ugodnejši od prejšnjega leta.

Širite in naročajte naš tednik!

Zanimiva kazenska pravda.

7. t. m. se je vršila pred ljubljanskim okrožnim sodiščem kazenska obravnava proti kaplanu Kirarju iz Cerknice. Obtožen je bil, da je na priznici prebral razglas Zadrudne elektrarne v Cerknici, ki je zagrozila s tožbo vsakomur, ki bi trdil, da bi ji v primeru izvolitve liste Janeza Otoničarja morala plačati občina pol milijona dinarjev.

Obtoženi je dejanje priznal, češ da je kot načelnik elektrarne moral štiti njen ugled in kredit.

Sodišče ga je nato oprostilo, ker ni videlo v njegovem dejanju namena, zlorabljeni duhovno oblast v strankarske namene.

Sirite, naročajte
in priporočajte
tednik
„SLOVENIJA“

